

بررسی اثرات فواصل کاشت در میزان محصول رقم نارنگی انشو روی پایه
پونسیروس تریفولیاتا در شمال ایران
یونس ابراهیمی، عنایت حیاتبخش و فاطمه انوری
 مؤسسه تحقیقات کشور

narngi ansho ke yekki az arqam مقاوم در مقابل سرما در شمال ایران از سال ۱۳۴۷ انتخاب و معرفی گردیده است همچنان به عنوان narngi غالب در شمال کشور به ویژه در شرق مازندران موقعیت خود را حفظ و به علت فراوانی در دو سال اخیر و افت قیمت تولید کننده را مأیوس کرد تا در فکر جایگزینی بالرقم زودرس تر narngi باشد. پایه‌ای که این رقم روی آن بیرون می‌شود narngi است که خود حساس به بیماری ویروسی تریستزا بوده و این بیماری نیز در حال گسترش در شمال ایران می‌باشد و می‌بایستی پایه مقاوم جایگزین آن گردد. روی این اصل با در نظر گرفتن اهمیت پایه پونسیروس تریفولیاتا در مقابل نارسانیهای اقلیمی نظیر سرما و همچنین بیماری خطیرناک تریستزا به عنوان یکی از پایه‌های مهم در شمال ایران برای این narngi و سایر ارقام مرکبات انتخاب گردیده است.

روی این اصل آزمایشی با شش تیمار فواصل کاشت شامل 2×8 , 3×8 , 4×8 , 5×8 , 6×8 و 6×6 متر (این تیمار به عنوان شاهد و فاصله پیشنهادی برای narngi انشو روی پایه narngi در شمال ایران بوده است) در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی در چهار تکرار و درخت برای هر تیمار در تکرار در ایستگاه تحقیقاتی مرکبات رامسر به مرحله اجرا در آمد و تعزیزه آماری نتایج سه سال رکورددگیری محصول نشان می‌دهد:

تیمار 2×8 با میانگین 40.58 تن در هکتار در کلاس A، تیمار 3×8 با میانگین 42.69 تن در هکتار در کلاس B، تیمار 4×8 با میانگین 31.64 تن در هکتار در کلاس C، تیمار 5×8 با میانگین 24.43 تن در هکتار در کلاس CD و تیمارهای 6×6 و 6×8 با میانگین 22.37 تن در هکتار و 19.62 تن در هکتار در کلاس D قرار گرفته‌اند. از نظر تعزیزه کیفی شامل وزن، قطر، ضخامت پوست میوه، TSS، اسیدیته و ویتامین C در بین تیمارها اختلاف مصنی داری مشاهده نگردید و اکثراً در کلاس A و بعضاً در کلاس AB قرار گرفته‌اند.